

Työterveyslaitos

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

YHTEISTEN TYÖPAIKKOJEN TYÖTURVALLISUUS TOT -raporttien analyysi

Tutkimuksen toteutus ja keskeisiä tuloksia

Osa 2. TOT -raporttien analyysitutkimus

TUTKIMUSONGELMAT 1

- Millaisia yhteisillä työpaikoilla tapahtuneisiin tapaturmiin liittyvät tapaturmatekijät ovat?
- Miten suureen osaan yhteisillä työpaikoilla tapahtuneista tapaturmista on vaikuttanut se, että työpaikka on ollut työturvallisuuslain määrittelemä (49§ ja 54§) yhteinen työpaikka?
- Miten suuri osa yhteisillä työpaikoilla tapahtuneista tapaturmista olisi voinut tapahtua myös yhden työnantajan työpaikoilla?
- Millaisia ovat tyypilliset tapahtumaketjut niissä tapaturmissa, joissa yhteinen työpaikka on ollut olennainen tekijä tapaturman synnyn kannalta?
 - miten tapaturmatekijät ovat syntyneet?
 - millaisilla torjuntatoimilla tapahtumaketjut olisi voitu estää?

TUTKIMUSONGELMAT 2

- Eroavatko eri toimialoilla yhteisillä työpaikoilla tapahtuvien tapaturmien tapaturmatekijät toisistaan?
- Eroavatko oman työnantajan työpaikalla tapahtuneiden tapaturmien tapaturmatekijät muiden työnantajien työpaikoilla tapahtuneiden tapaturmien tapaturmatekijöistä?
- Saadaanko erilaisilla analyysimenetelmillä lisätietoa tapahtumaketjuista, tapaturmatekijöistä ja ehkäisykeinoista?

TUTKIMUSAINEISTO 1

- Tutkimuksen aineistoksi valittiin vuosina kaikki vuosina 1999-2004 sattuneet tapaukset
- Neljä TOT -tutkintaan otettua tapausta jäi pois aineistosta
 - tapauksista ei julkista raporttia
 - raportti ei ollut vielä valmis
 - yhdestä tapauksesta ei raportin mukaan voitu tunnistaa yhtään tapaturmatekijää
 - yksi vuodelta 2003 ja kolme vuodelta 2004
- Muutama mukaan otettu tapausraportti oli vielä julkaisematon raporttiluonnos
- Tutkimuksessa analysointiin kaikkiaan 167 TOT- raporttia, joissa oli yhteensä **171** menehtynyttä
- Jokaista menehtynyttä pidettiin analyysissä erillisenä tapauksena, koska niissä oli toisistaan eroavat tapaturmatekijät

TUTKIMUSAINEISTO 2

- Tutkimusaineistona käytettiin myös TVL:n uuden vahinkokuvausjärjestelmän tietoja
 - järjestelmän uuteen tietokantaan on syötetty työpaikkatapaturmatietoja vuodesta 2003 lähtien
 - tietoja arvioitiin olevan 90 000 tapauksesta
- Tämän aineiston avulla oli tarkoitus tarkastella erityisesti
 - miten oman työnantajan hallinnoiman työpisteen tapaturmat eroavat muiden kuin oman työnantajan hallinnoimien työpisteiden tapaturmista
- Tarkastelu tehtiin siitä aineistosta, joka järjestelmään oli syötetty kesäkuun loppuun mennessä vuonna 2005
- Tapauksista rajattiin aineistot
 - teollisuus (n= 32 572), rakentaminen (n= 15 930)

TUTKIMUSMENETELMÄT

Vaihe 1. Lähtötilanneanalyysi

- Ns. mahdollisten yhteisten työpaikkojen tapauksen tunnistaminen (kaksi tai useampi työnantajaa mukana)

Vaihe 2A. Taustatekijöiden analyysi

- Rakennustyö/Muu työ, toimialat
- Menehtyneen työnantaja, ikäryhmä, ammatti- ja työtehtäväkokemus
- Työn suoritusvaihe

Vaihe 2B. Tapaturmatekijöiden analyysi

- Tapaturmatekijöiden syntyyn vaikuttaneiden eri toimijoiden luokittelu
- Tapaturmatekijöiden aiheuttajaluokittelu eli VAKTA -luokittelu, joka on kehitetty vakavien työtapaturmien tutkintaraporttien analysointia varten

Vaihe 3. Lopullinen luokittelu

- Yhteisen työpaikan tapaus
- Yhteisen vaaran tapaus
- Muu tapaus

TAPATURMATEKIJÖIDEN LUOKITTELU (TOIMIJA-NÄKÖKULMA)

- 1. Tapaturmategikijät, jotka ovat syntyneet samanaikaisesti työn aikana toisen (muu kuin menehtyneen) työnantajan toimenpiteistä.
- 2.1. Tapaturmategikijät, jotka ovat syntyneet aiemmin toisen yrityksen toimesta
- 2.2. Tapaturmategikijät, jotka ovat syntyneet muun toisen osapuolen toimesta (esim. rakenteen tai laitteen suunnittelija, valvoja)
- 3. Tapaturmategikijät, jotka ovat tilaajan tiloissa, laitteissa, työympäristössä tms.
- 4.1. Tapaturmategikijät aiheutti jostain syystä yhteiselle työpaikalle tullut kolmas osapuoli aiheuttaen tapaturman (esim. tien vieressä työskentely – ohiajava auto ajaa päälle) tai
- 4.2. Tapaturmategikijät aiheutti kolmannen osapuolen aiempi toiminta
- 5.1. Tapaturmategikijät, jotka aiheutuivat menehtyneen toimista
- 5.2. Tapaturmategikijät, jotka aiheutuivat hänen työnantajansa toimista
- 5.3. Tapaturmategikijät, jotka aiheutuivat hänen työtoverinsa (samassa yrityksessä työskentelevän) toimista

TAPATURMATEKIJÖIDEN VAKTA- LUOKITTELU

100	Koneet ja laitteet (Tekniset viat, puutteet ja suunnitteluongelmat)
200	Työympäristö
300	Materiaalit, tuotteet, aineet
400	Organisaation toiminta- ja menettelytavat (Yksilöstä riippumattomat)
500	Yksilö
600	Muut